

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 30-09-2024

Mødedato Mandag d. 30. september 2024 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Tilgængelighedspuljen 2024.....	3
Naur Losseplads PFAS undersøgelse.....	4
Forlængelse af aftale om varsling af oversvømmelser fra Storå i Holstebro By.....	5
Revurdering af forudsætninger og dimensioneringsgrundlag for klimatilpasningsprojekt.....	6
Udbud af forbrændingsegnet affald.....	8
Budgetopfølgning pr. 31. august 2024.....	9
Lukket: Meddelelser.....	11
Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol.....	12

Punkt 1: Tilgængelighedspuljen 2024

01.05.15-P20-3-24

Sagsfremstilling

TM/THN - NMK

Hvert år afsætter Holstebro Kommune, under Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, en særlig pulje til realisering af tilgængelighed til rekreative områder. Puljen er i 2024 på 126.000 kr. Formålet med puljens midler er at kunne finansiere projekter, som omhandler bedre tilgængelighed til og i naturen.

Teknik og Miljø samarbejder med borgere/organisationer, som kommer med forslag til at få projekterne forberedt og tilpasset, og når udvalget har besluttet, hvilke projekter man ønsker at støtte, understøtter Teknik og Miljø borgerne/organisationerne med at få projekterne realiseret, som de er ansøgt. I 2024 har Teknik og Miljø ikke modtaget borgerforslag til anlægsprojekter.

Puljen for 2023 blev tildelt til opstilling af borde/bænke ved henholdsvis Vegen å og ved Hjertestien i Vinderup, samt renovering af trappe på Ådalstien ved Flyndersø. Projekterne er fortsat under udførelse.

I forhold til disponeringen af tilgængelighedspuljen for 2024 vil Teknik og Miljø foreslå, at kanopladsen ved Bur Bro tildeles hele puljen til første etape af forbedring af faciliteterne. Pladsen er meget central for kanosejlad på Storå, da den dels har en vigtig placering mellem pladsen ved Naur, og slut-pladsen ved Vemb, men også fordi den ofte anvendes som start og slutplads for kanoture. Med sin placering ved Bur bro og direkte adgang til Burlundvej er pladsen desuden anvendt af lystfiskere, cykelturister og andre, der holder en pause ved Storå og Storådalen. Samlet set vil projektet således understøtte forbedret tilgængelighed til naturen.

Holstebro Kommune har indgået en gensidig låneaftale med lodsejerne, der sikrer kommunen råderet over arealet i 20 år (gælder ikke fiskeretten).

Teknik og Miljø's forslag til opgradering fremgår nærmere af vedhæftede bilag 1. Pladsen er planlagt til at udvikles i 2 etaper. Første etape er opdeling af pladsen i en parkerings del og en publikumsdel med forbedrede faciliteter. I en senere etape kan der ske udvidelse med yderligere faciliteter, såfremt behovet vurderes relevant, og der afsættes midler hertil. Ansøgning med projektbeskrivelse og budget fremgår af vedlagte bilag.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at der meddeles anlægsbevilling i 2024 på 126.000 kr. til opgradering af kanopladsen ved Bur bro
- at der afsættes et tilsvarende rådighedsbeløb på 126.000 kr. finansieret af Pulje til realisering af tilgængelighed til rekreative områder.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Bilag 1 - Projektforslag Kanoplads ved Bur Bro

Punkt 2: Naur Losseplads PFAS undersøgelse

09.08.20-K08-1-23

Sagsfremstilling

TM/KMM - NMK

På baggrund af spørgsmål stillet på Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets møde den 13. august 2024 er der udarbejdet en status omkring PFAS ved Naur Losseplads. Naur Losseplads har været aktiv fra 1972 til udgangen af 2020.

I 2023 stillede Miljøstyrelsen krav til Holstebro Kommune om at tilføje analyser af PFAS-forbindelser til den årlige egenkontrol, som Holstebro Kommune foretager i grundvand tilknyttet Naur Losseplads.

Krav om PFAS-analyser sker på baggrund af en undersøgelse, som Miljøstyrelsen foretog på landsplan i 2021. Miljøstyrelsen vurderede på den baggrund, at PFAS-forbindelser udgør en del af de forventede indholdsstoffer i perkolat fra affaldsdeponeringsanlæg. Derfor har flere lossepladser landet over fået krav om at tilføje analyser for PFAS-forbindelser til kontrolprogrammerne fra Miljøstyrelsen.

I 2023 og 2024 er der på Naur Losseplads foretaget fire PFAS-analyser fra to borer i forskellige dybder.

For analyserne fra Naur Losseplads af de 22 PFAS-stoffer ses ikke en overskridelse af kvalitetskravet. Der er påvist overskridelser af grundvandskvalitetskriteriet for sum af 4 PFAS-stoffer, se vedlagte bilag. Generelt er det lave koncentrationer på niveau med baggrundsniveauet - især nær en losseplads.

Resultaterne vil indgå i Holstebro Kommunes afrapportering til Miljøstyrelsen hvert andet år, hvor næste afrapportering er november 2024.

Miljøstyrelsen er myndigheden, der skal og vil vurdere, om fundene nødvendiggør en indsats.

Holstebro Kommune afventer Miljøstyrelsens stillingtagen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

PFAS analyseresultater fra Naur Losseplads

Punkt 3: Forlængelse af aftale om varsling af oversvømmelser fra Storå i Holstebro By

06.02.40-G01-3-16

Sagsfremstilling

TM/KJ - NMK

Holstebro Kommune har siden efteråret 2017 haft en vandstands- og varslingsmodel for at kunne varsko borgere om aktuel vandstand og prognose for vandstanden i Holstebro By. Den hidtidige aftale udløb i foråret, og Teknik og Miljø har nu forlænget aftalen frem til maj 2028. Aftalen er lavet med firmaet WSP, der har udviklet og drifter prognosen. Bl.a. overvåges om prognosemodellen kører som planlagt, og at der leveres aktuelle nedbørsdata fra DMI og data fra vandløbsstationer til modellen. I forhold til tidligere hentes nedbørsprognosedata fra DMI nu 8 gange i døgnet mod tidligere 2 gange. Modellen giver hver time en prognose, der bygger på de seneste data indhentet fra vandstands- og nedbørslokaliteter.

Prognosen er som hidtil tilgængelig på internettet, og der er mulighed for at tilmelde sig en sms-service, der giver besked, når prognosen viser, at der er risiko for oversvømmelser fra Storå. Dette giver borgere og beredskab bedre mulighed for at forberede sig og forebygge gener af oversvømmelser. P.t. er der tilmeldt 386 telefonnumre til varslings-tjenesten.

Teknik og Miljø vurderer, at den indgåede aftale om varsling er den bedst mulige på nuværende tidspunkt, indtil der i forbindelse med realisering af klimatilpasningsprojektet udvikles et nyt overvågnings- og styringssystem.

Driften af varslingssystemet koster årligt 90.000 kr. excl. moms, mod tidligere 103.000 kr. Udgiften finansieres fortsat af Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets driftsramme for vandløb. Aftalen kan opsiges hvert år pr. 1. maj, med ophør til den efterfølgende vintersæson.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 4: Revurdering af forudsætninger og dimensioneringsgrundlag for klimatilpasningsprojekt

01.24.20-P20-1-23

Sagsfremstilling

AD/AV/NBØ - NMK - ØK - BY

Holstebro er efter oversvømmelsesdirektivet udpeget som risikoområde i forhold til oversvømmelse fra Storå. Direktivet pålægger kommunen at arbejde med klimatilpasning af byen. Derfor arbejdes der med et projekt, der skal tilbageholde vandet i oplandet ovenfor Holstebro. Kommunen har tidligere udarbejdet en VVM tilladelse til projektet, som blev påklaget.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse hjemsendte projektet til fornyet behandling. Teknik og Miljø er derfor i gang med at tilvejebringe grundlaget for en ny miljøvurdering af klimatilpasning af Storå samt grundlaget for ansøgning om anvendelse af undtagelsesbestemmelser for vandrammedirektiv og habitatdirektivet. I forbindelse med dette arbejde er projektets hydrauliske forudsætninger opdateret. Derudover har klarlægning af anlægstekniske forudsætninger givet anledning til en revideret anlægsstrategi.

Ændret anlægsstrategi:

Den tekniske og miljøtekniske kompleksitet af projektet har vist sig at blive yderligere kompliceret af, at udnyttelse af Vandkraftsøen i projektet skal samtænkes og forberedes til at tage højde for en fremtidig faunapassageløsning i Storå. Dette projekt er en statslig forpligtigelse og fremgår af statens vandplaner. Planer for, og tekniske udfordringer forbundet med dette, kendes ikke nærmere, men vurderes at have samme grad af kompleksitet som selve klimaprojektet. Tidsperspektiverne, som er ukendte, udgør i sig selv et problem for mulighederne for at lave en miljøvurdering, som kan sikres at have teknisk og juridisk gyldighed frem til en statslig beslutning om - og gennemførelse af - et Vandplanprojekt, som sikrer faunapassagen i Storå. I konsekvens heraf anbefales:

- At projektet ud fra både tekniske og juridiske årsager afgrænses til alene at omfatte miljøkonsekvensvurdering og anlæggelse af dæmning og bygværk i ådalen.
- At Vandkraftsø-elementet sættes i bero.

Opdaterede hydrauliske forudsætninger:

Forventninger til fremtidens vandmængder og de typer af hændelser, som vil kunne opstå, er forældede. Ny viden og nye data, som kan lægges til grund for at vurdere fremtidens klimahændelser, er indarbejdet og brugt til at genberegne det tekniske og hydrauliske grundlag. Analysen underbygger projektets beslutningsgrundlag: Der er fortsat behov for projektets opmagasineringskapacitet, hvis byen skal beskyttes mod oversvømmelser i år 2100.

Genberegningerne danner grundlag for anbefaling af nye forudsætninger om klimafremskrivning og styringsstrategi:

- Der benyttes en opjusteret klimafaktor til fremskrivning af dimensionsgivende vandføring. Det betyder, at klimafaktoren skal være 1,11 for perioden 2040-2070 og 1,38 for perioden 2070-2100 (tidligere anvendt klimafaktor = 1,15 for 2100).
- En styringsstrategi, der tillader et gennemløb i Storå gennem byen på $55 \text{ m}^3/\text{sek.}$, med mulighed for $65 \text{ m}^3/\text{sek.}$ på sigt.

Der er udarbejdet "oversvømmelseskort", der viser vandudbredelsen fra Storå i midtbyen ved forskellige styringer af vandgennemstrømningen; disse fremgår af bilaget.

Klimatilpasningsanlægges beskyttelseseffekt:

Genberegningen viser, at selv om klimatilpasningsprojektet realiseres uden brug af Vandkraftsøen, vil der helt frem mod 2070 kunne opnås en effektiv beskyttelse af byen, når styringsstrategien indrettes optimal.

Der vil forekomme hændelser, hvor anlægget ikke aktiveres trods forhøjet vandstand. Det skyldes en styringsstrategi, der er indrettet på, at anlægget først aktiveres, når vandgennemstrømningen overstiger $55 \text{ m}^3/\text{sek}$. Aktiveres vandtilbageholdelsen tidligere, vil det medføre, at magasineringskapacitet opbruges for tidlig, og der opstår risiko for, at det ikke kan nå at tømmes inden nye hændelser, og anlægget dermed mister sin beskyttelseseffekt.

Efter 2070 vil det være nødvendigt at tillade gennemstrømning af $65 \text{ m}^3/\text{s}$ igennem byen, hvis der skal sikres til en 100 års hændelse i år 2100. Samtidig skal der etableres supplerende foranstaltninger i midtbyen i enkelte områder, og ekstra opmagasineringskapacitet i form af, at Vandkraftsøen udnyttes. Det vurderes dog, at der inden da med fordel kan opsamles yderligere viden og vurdering af udviklingen i klimaet og dets afledte konsekvenser kan opdateres, inden der træffes beslutninger om yderligere investeringer og om behovet for et vandkraftsø-element.

Klimatilpasningsprojektets formål er at friholde beboelsesområder og infrastruktur i Holstebro for oversvømmelser. Kolonihaverne i kolonihaveforeningerne Storåen og Ålund vil som konsekvens af ovenstående fortsat være umulige at friholde fra oversvømmelserne ved hjælp af anlægget til tilbageholdelse af vand. Klimafremskrivningerne viser samtidig, at udfordringen vil opstå årligt i fremtiden og i flere tilfælde måske flere gange om året. Det vil således være nødvendigt at gå i dialog med kolonihaveforeningerne om deres fremtid og hvilke muligheder, de har for selv at forebygge, at kolonihaverne oversvømmes, selv om vandgennemstrømningen begrænses til 55 eller $65 \text{ m}^3/\text{s}$.

Projektet, som beskrevet herover, og som det anbefales at arbejde videre med, vurderes fortsat at kunne holdes inden for den økonomiske ramme, som er afsat indtil nu. Teknik og Miljø forventer, at arbejdet med at indsamle data og vurdere projektets miljøpåvirkninger vil være afsluttet i løbet af første halvdel af 2025, hvorefter man kan gå i nærmere dialog med miljøministeren om brug af undtagelsesbestemmelser.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Byrådet anbefaler:

- at det beskrevne hydrauliske grundlag lægges til grund for det videre arbejde.
- at projektet og herunder VVM vurderingen afgrænses til at omfatte å-dals-bygværket.
- at udviklingen i klimaet følges med henblik på at vurdere, om der skal igangsættes yderligere beskyttelsestiltag i perioden 2040-2070 for at sikre til en 100 års hændelse, som den ventes at se ud i år 2100.
- at der igangsættes drøftelser med kolonihaveforeningerne om deres muligheder for at forebygge oversvømmelser i fremtiden.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Uddrag af teknisk rapport

Teknisk rapport

Punkt 5: Udbud af forbrændingseget affald

07.00.00-G01-11-24

Sagsfremstilling

AD/TM/MF - NMK

I forbindelse med lovkrav om selskabsgørelse af forbrændingsaktiviteter fra 1. januar 2025 skal der tages stilling til, hvordan udbuddet af det forbrændingsegnete affald i Holstebro Kommune fremadrettet skal foretages.

Holstebro Kommune er medejer af Nomi4S, som står for indsamlingen af hovedparten af det forbrændingsegnete affald i Holstebro Kommune. Holstebro Kommune er også medejere i Energnist i/s, hvor kommunen har været kontraktligt forpligtet til at levere forbrændingseget husholdningsaffald, fra den del som oprindeligt var Ulfborg Vemb Kommune. Ialt 1200 tons årligt.

Der skal derfor tages stilling til et forslag til en ændret samarbejdsaftale, som inkluderer, at Nomi4S fremadrettet sørger for at udbyde det forbrændingsegnete affald fra Holstebro Kommune i et fælles udbud sammen med de øvrige kommuner i Nomi4S.

De samlede kompetenceoverdragene og anviste mængder fra kommunerne vil kun omfatte husholdningsdelen og vil være ca. halvdelen af ovenstående. Det vil sige ca. 600 ton fra Holstebro Kommune.

Fra 2025 anvises det forbrændingsegnete erhvervsaffald ikke længere af kommunerne, da affaldet som et led i ønsket om øget genanvendelse er ”markedsført”.

Det er dog aftalt med Nomi4s, at affaldsselskabet fortsat vil tilbyde at aftage det forbrændingsegnete erhvervsaffald, der i dag omlastes i Rom. Erhverv kan således fortsat komme af med deres forbrændingsegnete erhvervsaffald, selvom det ikke kan anvises af kommunerne.

Teknik og Miljø vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at de nuværende affaldsmængder fra Energnist indgår i det nuværende Nomi4s udbud af forbrændingseget affald, således dette sker i et samlet udbud, og vil være gældende fra 1. januar 2025. Alternativt vil Holstebro Kommune selv skulle gennemføre udbud af affaldet.

Der er i forbindelse med overdragelsen af denne opgave til Nomi4S udarbejdet de nødvendige dokumenter/ tillægsaftaler til Samarbejdsaftalen. Bestyrelsen i Nomi4S har ved tidligere drøftelser været positivt indstillet for yderligere tilgang af forbrændingseget affald fra ejerkommuner.

Aftale om opgaveoverførsel fra Holstebro Kommune til Nomi4S er vedlagt som bilag.

Lemvig Kommune har en tilsvarende godkendelsesproces, som forløber parallelt med den politiske behandlingsproces, som findes i Holstebro Kommune, da de to kommuner står i tilsvarende situationer.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget godkender:

- at Holstebro Kommune kompetenceoverdrager alt det indsamlede forbrændingsegnete husholdningsaffald til Nomi4S fra d. 1. januar 2025, ved at tiltræde aftale om opgaveoverførsel fra Holstebro Kommune til Nomi4S.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Aftale om opgaveoverførsel fra Holstebro Kommune til Nomi4s i/s

Punkt 6: Budgetopfølgning pr. 31. august 2024

00.30.14-G01-6-23

Sagsfremstilling

AD/MC/PMP - NMK

I henhold til Holstebro Kommunes bevillingsregler skal der hvert år gennemføres tre større budgetopfølgninger. Det skal ske med udgangspunkt i forbruget pr. 29. februar, 30. april og 31. august 2024.

Teknik og Miljø har pr. 31. august 2024 følgende forventninger i forhold til det vedtagne budget for 2024.

Drift

Driftsområde (1.000 kr.)	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forbrug pr. 31. august	Forventet Regnskab	Afvigelse
72 Planlægning	0	167	167	167	0
73 Natur og Miljø	14.613	13.828	5.856	12.880	948
• Vandløbsvæsen	4.556	4.643	1.773	4.523	120
• Naturbeskyttelse	3.632	3.609	1.938	3.602	7
• Kommunale skove	-2.939	-3.122	-3.177	-3.118	-4
• Kystbeskyttelse	3.414	3.414	1.740	3.480	-66
• Miljøbeskyttelse	1.406	1.393	813	1.451	-58
• Skadedyrsbekæmpelse	82	1.379	-807	154	1.225
• Projekter	0	-2.035	298	-1.553	-482
• Fritidsområdet og administration	4.462	4.547	3.277	4.343	204
74 Affald	0	0	-37.271	-2.780	2.780
NMK i alt	14.613	13.995	-31.247	10.267	3.728

På Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets områder forventes samlet et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. På den skattefinansierede del af Natur-, Miljø-, og Klimaudvalgets område forventes balance.

Rottebekæmpelse er et brugerfinansieret område, som over tid skal hvile i sig selv. Rotteopgaven har været i udbud, og driften vil de kommende år være dyrere end hidtil, og det forventes derfor, at der kan blive behov for en prisjustering i de kommende år.

Projekter er sager med ekstern finansiering, hvor afvigelsen primært skyldes tidsmæssige forskydninger.

Affald er et særligt bevillingsområde og kalkulatorisk i henhold til genbevillingsreglerne. Mer- og mindreforbrug tilgår affaldspuljen i balancen.

Anlæg:

Der henvises til bilag: Anlæg Natur og Miljø 31.08.2024.

Der er et forventet mindreforbrug på 2,8 mio.kr, som til dels skyldes tidsmæssige forskydninger, samt at der vedr. projektet Spuns Storå v/Kvickly til Færchtervet er et mindreforbrug på 2,152 mio. kr. Dette projekt blev billigere end bevillingen.

Der søges derfor om en reduceret udgiftsanlægsbevilling på mindreforbruget på 2,152 mio. kr., som tilgår de likvide aktiver.

Indstilling

Det indstilles, at:

- budgetopfølgningen på driftsområderne og anlæg tages til efterretning.
- der meddeles en reduceret udgiftsanlægsbevilling på 2,152 mio. kr. vedr. mindreforbruget til Projektet Spuns Storå v/ Kvickly til Færchtervet, og at beløbet tilgår de likvide aktiver.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

NMK budgetopfølgning anlæg pr. 31.08.2024

Punkt 7: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-1-23

Punkt 8: Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol

00.01.53-P35-1-23